Gemeente Heerde
Burgemeester

cittaslow

Postbus 175
8180 AD Heerde
Tel. 0578 - 69 94 94
E-mail gemeente@heerde.nl
www.heerde.nl

Aan de leden van de gemeenteraad van Heerde

Datum verzonden
12 februari 2024

Ons kenmerk
OGP/EH

Onderwerp
100 dagen brief burgemeester Olaf Prinsen

Geachte leden van de raad,

Zoals aangekondigd, leek het mij goed een openbare brief te sturen na mijn eerste 100 dagen als burgemeester in Heerde. Ik richt mij in deze brief tot u, maar zeker ook tot de inwoners van Heerde en de medewerkers en de collega's in het college van de gemeente.

Het gevaar is natuurlijk dat bij het delen van bevindingen, het vooral de aanbevelingen zijn die de aandacht krijgen. Daarom start ik heel graag met het volgende. De gemeente Heerde is een prachtige gemeente! Daarbij doel ik niet alleen op het natuurschoon, maar ook op alles dat er in de gemeente gebeurt. Het bruist in Heerde van vele evenementen, die georganiseerd worden door de betrokken inwoners. Het is bijna niet voor te stellen hoeveel bouwprojecten op stapel staan. Ondernemers en gemeente weten elkaar te vinden. En voor het sociaal beleid is continu aandacht.

Daarnaast is de sfeer in de raad, het college en met de medewerkers van de gemeente goed. Ik ben Jan Willem Wiggers erkentelijk voor de manier waarop hij Heerde achter heeft gelaten, na bijna drie jaar waarnemend burgemeester te zijn geweest. Het geeft mij volop de ruimte om samen met u verder te bouwen, de goede dingen te behouden en ons klaar te maken voor de toekomst als kleine, maar ook krachtige gemeente.

Ik heb drie actiepunten waar ik graag mee aan de slag wil de komende tijd.

De eigenheid van Heerde
"We hebben fantastische winkels. In grotere steden zijn ze constant op zoek naar de unieke winkelconcepten, wij hebben ze gewoon... En over ondernemers in het algemeen: ik heb al kennis gemaakt met de actieve ondernemersvereniging en haar leden tijdens het ondernemersevent en de nieuwjaarsborrel. Kleine ondernemers, grote ondernemers. Allemaal met hun unieke verhaal, allemaal even bevlogen. En met elkaar actief, dus, wederom niet iets wat ze overal kunnen zeggen... We hebben actieve agrariërs, die ik voor een groot deel heb gesproken tijdens een boer-burgemeester ontmoeting bij Vrieze's erfgoed. Het was mooi om hun verhaal te horen. Te zien hoeveel jonge boeren klaar zijn of staan om bedrijven over te nemen. Boeren die ons landschap

voor een deel ook maken. En daarover gesproken, wat wonen we hier toch mooi! Ik had het al over de bossen. Het landschap met de akkers en de dieren. De IJssel, extra bijzonder met het hoge water de laatste tijd. En in dat landschap organiseren we met elkaar van alles. De gemeenschapszin is daarbij van groot belang, want we doen het met elkaar... En ik kan nog wel een hele tijd doorgaan. Ongekend. En iets om trots op te zijn."

In mijn nieuwjaarstoespraak heb ik gewezen op al het unieks dat Heerde heeft. Het is iets dat zich niet zomaar laat uitleggen. Het is een gevoel. Iets dat ik zie in de stukken die we maken. In de manier waarop we als gemeente opereren. Waarop we als gemeenschap handelen. Het is de moeite van het expliciteren waard. Wanneer we namelijk het DNA, of liever de eigenheid van onze gemeente kennen, kunnen we erop inzetten dit te behouden.

"Heerde blief maar fijn bie 't olde" is een bekende strofe uit het Heerder Volkslied. Wat mij betreft betekent het niet dat we onze ogen moeten sluiten voor verandering. Moeten doen alsof veranderingen in de wereld aan ons voorbij kunnen gaan. Dat Heerde moet of kan blijven hangen in het verleden. Want dat kan niet. Het heden haalt je dan vanzelf in. Waar deze zin wat mij betreft om gaat, is de ziel van onze gemeente behouden.

Als kleine gemeente is het extra belangrijk de eigenheid te kennen. Samenwerken in diverse verbanden is steeds vaker een noodzaak. Vaak speelt een angst om op te gaan in het grote geheel en daarmee die eigenheid te verliezen. Als we met elkaar vaststellen wat de eigenheid maakt, kunnen we het tot de primair gemeentelijke taak maken deze te behouden. Met volle betrokkenheid van alle actoren, zoals de inwoners en u als raad. Terwijl we met die zaken die wel tot het takenpakket behoren, maar Heerde niet tot Heerde maken, vol de samenwerking aan kunnen gaan. Met een betrokkenheid op hoofdlijnen, maar vooral met het merkbare positieve effect voor inwoners tot gevolg.

Hiervoor wil ik allereerst graag op zoek gaan naar de factoren van eigenheid met betrokken inwoners, ondernemers, medewerkers en natuurlijk u. Met de organisatie van een bijeenkomst met actieve Heerdenaren onder de noemer "Heerder, mooiste plekkien", wil ik de aftrap geven voor dit proces.

De meerwaarde van rolbewustzijn

Onze democratie is een groot goed. Tegelijk ligt het meer en meer onder vuur. Het is goed om met elkaar vaker stil te staan bij de rollen van de verschillende actoren in het democratisch landschap. Allen, of het nu de medewerkers, politici of bestuurders zijn, hebben gevoel voor de maatschappelijke waarden. Ieder heeft echter een eigen rol. Het is aan medewerkers om hun expertise in te brengen, aan bestuurders om afwegingen te maken en aan politici om hen hierop te controleren.

De raad van Heerde is over het algemeen bijzonder eensgezind. Veel voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen. Nu is dit natuurlijk bewonderenswaardig, maar het lijkt soms ook ingegeven door de angst voor verstoorde verhoudingen. Terwijl tegen een voorstel stemmen vanuit een politiek onderbouwde visie, nooit zou moeten leiden tot scheve ogen. Net zo min als het stellen van (kritische) schriftelijke vragen of de inzet van andere politieke instrumenten. Terwijl de verkeerde inzet van deze instrumenten, of de inzet zonder oog voor rolvastheid, wel kan leiden tot "ongelukken". Zeker wanneer dit vervolgens niet met elkaar wordt besproken.

In het college hebben we al gesproken over rolbewustzijn. Met de gemeentesecretaris praat ik over hoe we dit ook met de organisatie tot vast onderwerp kunnen maken. En met uw raad wil ik dit ook

bespreken. Mijn voorstel is in ieder geval om tijdens een 24-uurs raadsbijeenkomst direct na de zomer een vliegende start te maken.

Participatie in Heerde
In heel Nederland lijkt participatie een soort heilige graal. Alle gemeenten lijken te zoeken naar manieren waarop inspraak kan worden georganiseerd, waarna inwoners zich kunnen vinden in besluitvorming. Feit is dat dit nooit zal lukken. Participatie is een manier waarbij eenieder zijn of haar argumenten in kan brengen. Dit kan vervolgens leiden tot aangepaste besluitvorming. Per onderwerp verschilt het hoe zwaar de argumenten wegen. En ook op welk moment inwoners betrokken worden. Bij bijvoorbeeld de aanleg van een speeltuin op een woonerf zal wellicht, nog voor de gemeentelijke afdeling plannen heeft gemaakt, de visie van de omwonenden worden opgehaald, waarbij de argumenten zeer zwaar wegen. Terwijl we overal in Nederland op dit moment zien, dat bij de komst van een AZC gemeentebesturen het algemeen belang zeer zwaar laten wegen, zwaarder dan het individueel belang van omwonenden. Enerzijds draait participatie dan ook om de wil van de voorbereidende en besluitende actoren om alle argumenten op tafel te hebben, anderzijds om duidelijkheid hoe zwaar individuele belangen kunnen wegen, om zo teleurstelling te voorkomen.
Het is duidelijk dat ook de gemeente Heerde op zoek is gegaan naar manieren om participatie zo goed mogelijk vorm te geven. Daarbij is het, naar mijn mening, geen kwestie van óf cultuur óf processen, maar van beide. Ook is het geen pasklaar verhaal, maar iets waar we de komende tijd met zijn allen aan moeten werken. Daarom wil ik het volgende voorstellen. We stellen een werkgroep samen met daarin een aantal raadsleden, collegeleden en medewerkers. De gemeentesecretaris, griffier en ondergetekende zijn ook lid en bereiden tevens de bijeenkomsten voor. Deze bijeenkomsten zijn niet besluitvormend, maar agenderend. Dat kan zowel agendering in de ambtelijke organisatie als in het college of de gemeenteraad zijn.

Tijdens de eerste bijeenkomst, hebben we het over de documenten die we kennen en over de vraag of we op de diverse plekken overeenstemming hebben over het doel van participatie. Is het inderdaad zo dat we alle argumenten willen kennen? En kennen verschillende trajecten verschillende weging? Afhankelijk van de uitkomst, bepalen we het onderwerp voor een volgende bijeenkomst. Sowieso organiseren we een bijeenkomst, waar we inwoners en andere belanghebbenden die een participatietraject hebben meegemaakt spreken, om van hun (opbouwende) kritiek te leren. En het voorstel is om de werkgroep de komende jaren te laten bestaan. Elke dag zijn we al bezig met participatie en dat zal ook zo blijven, daarin moeten we constant streven naar verbetering.

Ik hoop dat we met bovenstaande voorstellen verder bouwen aan al dat moois dat in Heerde staat. Ik kijk er in ieder geval enorm naar uit om dit met u te doen. Het is en blijft een eer uw burgemeester te zijn. En ik ben dankbaar voor de manier waarop ik, maar zeker ook ons gezin, in onze gemeente is geland.

Met vriendelijke groet,

Olaf Prinsen
Burgemeester van de gemeente Heerde